

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (HISTORY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2023
THIRD SEMESTER

Subject: Modern Maharashtra in 19th Century (HC22-303)

Date: 21/12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Do you think that the political situation in Maharashtra at the beginning of the 19th century made British victory certain? why
2. Explain the role of Lokmanya Tilak in Indian freedom struggle.
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. Explain the social contribution of Bhakti movement.
2. Examine the role of the middle class in the formation of modern Maharashtra.
3. Review the work of Dr. Babasaheb Ambedkar.
4. During the colonial era, women were the battlefields of many social reform wars. Discuss
5. Write a Note on Indian Cinema.
6. Examine the changes in the administrative and bureaucratic structure that took place in Maharashtra during the early period of the Colonial State
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
a) Religious Situation in Maharashtra in the 19th Century
b) Pune Sarvajanik Sabha
c) Mahatma Gandhi
d) Social reformer

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. १९ व्या शतकाच्या सुरुवातीला महाराष्ट्रातील राजकीय परिस्थितीमुळे ब्रिटिशांचा विजय निश्चित झाला होता असे तुम्हाला वाटते का ? का ?
२. भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील लोकमान्य टिळकांच्या कार्याचा आढावा घ्या.
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. भक्ती चळवळीचे सामाजिक योगदान स्पष्ट करा .
२. आधुनिक महाराष्ट्राच्या जडणघडणीतील मध्यम वर्गाच्या भूमिकेचे परीक्षण करा.
३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या कार्याचा आढावा घ्या.
४. वसाहतीक कालखंडात सामाजिक सुधारणा संदर्भात घडलेल्या अनेक युद्धांची रणभूमी स्त्रिया होत. चर्चा करा
५. भारतीय चित्रपटसृष्टी " यावर टिपण लिहा.
६. वसाहतीक राज्याच्या सुरुवातीच्या कालखंडात महाराष्ट्रात झालेल्या प्रशासकीय आणि नोकरशाही संरचनेत झालेल्या बदलांचे परीक्षण करा
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
अ) १९ व्या शतकातील महाराष्ट्रातील धार्मिक परिस्थिती
ब) पुणे सार्वजनिक सभा
क) महात्मा गांधी
ड) समाज सुधारक
